

*I the evening the Gre
On the Capentre bouw
full of women in furs
the beauty of France
A chris began that simp
Schaats Elkoning*

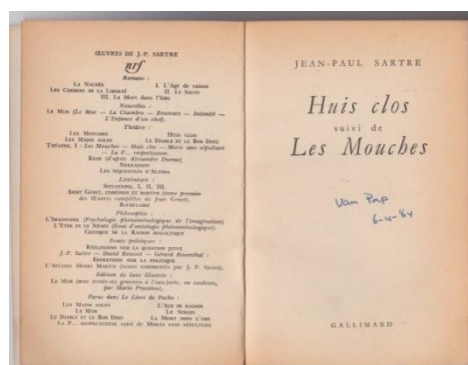
Nieuwsbrief Hanneke Eggels – december 2018

Foto: mijn schrijftafel

Nobelprijswinnaars in Beesel - 10 december – een magische datum

Ik ga niet naar Stockholm in december, maar blijf –Me Too - gewoon achter mijn schrijftafel in Beesel. Door het uiteenvallen van het Nobelcomité wordt er dit jaar geen prijs voor Literatuur uitgereikt. Is er geen lecture van een elk jaar weer verrassende Nobelprijswinnaar. Over het werk van Nobellaureaten Literatuur heb ik veel en lang nagedacht, door hun boeken in te leiden en te lezen heb ik er veel tijd in gestopt en onze bevindingen gepubliceerd. Wij behandelden in 20 jaar 160 boeken (8x20). Was ik sinds 1962 al Nobelprijswinnaars literatuur (Ivo Andric: De brug over de Drina) gaan lezen, mijn uitgewerkte idee bestond sinds 1996 als lezingenproject en cursussen Nobelprijswinnaars Literatuur.

Foto: J.P.-Sartre van mijn vader op mijn verjaardag in 1964

Dagblad De Limburger kopte in 1998 over mijn 'Nobelprijswinnaars in Beesel'.

file:///C:/Users/Muse/Desktop/Format%20NobelprijsLiteratuur/ArtNobelDeLimburger1998.pdf

Sinds 1901 worden de Nobelprijzen op 10 december uitgereikt aan de Nobellaureaten tijdens de ceremonie op de herdenking van het overlijden van Alfred Nobel. In Stockholm ontvangen de laureaten de Nobelmedaille en een diploma uit de handen van koning Carl XVII Gustaf van Zweden. Van iedere laureaat wordt een lezing verwacht om de prijs te ontvangen. Elk jaar weer verrastte de keuze van het Comité ons met bescheiden pareltjes als Ishiguro of Mahfouz of Gordimer en Nelly Sachs.

Nee!

Niet elke laureaat voor Literatuur nam de eervolle opdracht in dank af. Jean-Paul Sartre ('de laatste filosoof': "L'enfer c'est sont les autres") verzocht het Nobelcomité om helemaal af te zien van haar voornemen hem de prijs toe te kennen. Met zijn weigering in 1964 werd de geldsom teruggestort in het Nobelfonds.

Ook Bob Dylan (2016) had zo zijn eigen aanpak om de officiële prijsuitreiking en lezing aan zich voorbij te laten gaan en toch met een verlate tekst de (geld)prijs te krijgen.

Toen de Egyptenaar Nagieb Mahfoez in 1988 de Nobelprijs voor Literatuur kreeg, vroeg menigeneen zich af wie hij was, zoals in 2008 bij de toekenning van de prijs aan de Fransman Le Clezio en in 2017 de Japanse Engelsman Ishiguro. Nagieb Mahfoez voelde zich verantwoordelijk voor de hele wereld als hij in zijn toespraak bij de uitreiking van de Nobelprijs oproept tot actie. 'Red de geknechten in Zuid-Afrika! Red de hongerenden in Afrika! Red de Palestijnen van de kogels en de martelingen! Red de Israëlieten van de profanisering van hun grootse geestelijke erfenis! Red de mensen met schulden van de strenge economische wetten' zo roept hij op in zijn lezing bij de uitreiking van de prestigieuze prijs. Zijn oproep tot vergevingsgezindheid naar de Israëlieten werd hem niet in dank afgenomen, getuige de mislukte moordaanslag die in 1994 op hem werd gepleegd. Maar Mahfoez was een moderne literaire held en een optimist. Het goede overwint elke dag het kwade, zelfs vindt hij het kwade zwakker dan wij ons kunnen voorstellen. Mahfouz is een van de vele Nobelauteurs die schreven over mensen die onder het wiel van de geschiedenis terecht kwamen.

Open Nobel-archieven in Stockholm

Wetenschap is een collectieve inspanning, mijn studenten leverden in onze discussies brandstof voor mijn analyses die zijn uitgewerkt in cursusmappen (boven) maar mijn ideeën krijg ik gewoon achter mijn schrijftafel.

Foto: NRC Handelsblad 9 oktober 2016 Hanneke Eggels: 'Nederlandse Literatuur is veel te braaf'. Over Nobelprijslaureaten.

Wanneer gaat een Nederlandse hoogleraar Literatuur eens in Stockholm onderzoek doen naar Nederlandse kandidaten voor Nobelprijzen literatuur tussen 1901-1968? Voor zover ik heb kunnen nagaan is er geen Nederlandse universiteit die wetenschappelijk onderzoek doet in de open archieven in

Stockholm van 1901-1968 naar de receptie van de door Nederland voorgedragen kandidaten Nobelprijswinnaars Literatuur. Er rust 50 jaar embargo op deze archieven. Dus kunnen wij te weten komen waarom bijvoorbeeld Simon Vestdijk in 1967 geen Nobelprijs kreeg en wie dan indertijd zijn circa 300 internationale mededingers waren. Een wetenschappelijke studie in Nobelarchieven ligt op het grensvlak van kunst en wetenschap. Als expert op dit terrein doe ik graag de suggestie dat een wetenschappelijk geschoold auteur als fellow dat onderzoek gaat verrichten.

'Het meest opmerkelijke werk in idealistische trend' (Alfred Nobel)

Zo publiceerde ik mijn ideeën over Nobelprijswinnaars Literatuur al in 2006 in een column in het digitale Beneluxtijdschrift Taalschrift

<http://taalschrift.org/discussie/000942.html> onder de titel 'Nobelprijs of Inktbrij?' (Ned. Taalunie). In 2016 (zie tekst boven) met mijn wake-up calls en afsluitende artikel in NRC/NRC Next van 9 oktober 2016

<https://www.nrc.nl/nieuws/2016/10/09/nederlandse-literatuur-is-veel-te-braaf-4710316-a1525696>

Een week later in dat jaar in het KRO-radioprogramma 'De Taalstaat' waar mijn NRC- essay over Nobelprijswinnaars Literatuur tot Betoot van de Week werd uitgeroepen

De laatste jaren selecteerde ik als experiment ook een fictieve Nederlandse kandidaat om met de criteria van Alfred Nobel in het achterhoofd: 'Het meest opmerkelijke werk in idealistische trend' een vergelijking te maken met de laureaten. Toeval of niet, een heikele kwestie is het, want had bijvoorbeeld de bescheiden Hans Keilson de Nobelprijs niet verdiend, een auteur die hier pas erkenning kreeg toen The New York Review of Books zijn In de ban van de tegenstander het beste boek van de twintigste eeuw vond? De Haarlemse schrijver Harry Mulisch over Dresden, Provo, Cuba en de Hemel, kreeg 'm niet. Had hij toch zijn concurrentie uit Stockholm maar bestudeerd! En de polemist W.F.Hermans tegen de mandarijnen, maar niet over Nederlands-Indië, waar hij was geweest in 1946, een schrijver die zijn tegenstanders niet goed koos, of soms Vestdijk, de schrijver uit Doorn die sneller schreef dan God kon lezen? Een dichter dan? We hebben er maar 1 nodig, een goeie en er zijn er wel honderd, wat zeg ik: duizenden.. en good old Judith Herzberg! Tot op de dag van vandaag blijft hier ook een 'sonnettenpolitie' discussies over telkens weer de vorm voeren. Daarmee wonnen Brodsky, Heaney, Hesse, Neruda, Pasternak, Sachs, Szymborska, Yeats hun Nobelprijs niet.

foto: Mijn bieb met Nobelprijslaureaten in Beesel

Zo bespraken we dus tussen de internationale 'concurrentie' Hans Keilson, David van Reybroeck, maar ook Simon Vestdijk en W.F. Hermans. Een interessant experiment dat voor Keilson en Van Reybroeck gunstig uitviel.

Elk jaar dus een verrassing wie 'm dan wel kreeg, want ondanks voorspellingen hebben wij - internationale lezers - geen inzicht in de concurrentie in Stockholm; er zijn honderden kandidaten van over de hele wereld die jaarlijks meedingen en waaruit het Comité kan kiezen.

Niet de taal of het kleine taalgebied (IJslands!, Roemeens!) blijkt mee te wegen bij de Nobelprijstoekenning, maar het niveau van haar literaire auteurs in relatie tot de internationale concurrentie.

Dat wij geen Nobelprijs kregen vanwege ons kleine taalgebied en gebrek aan internationaal draagvlak valt niet vol te houden. Gaan de Nederlandse hoogleraren letterkunde, PEN Nederland, KNAW en de Maatschappij van Nederlandse Letterkunde in hun jaarlijkse voordracht criteria voor nominatie aanscherpen? Hun subsidies effectiever besteden, zodat (vertalingen van) Nederlandse Nobelkandidaten die de internationale concurrentie aankunnen, in de picture van het Nobelcomité worden gespeeld?

Adviseur

Ik weet dat mijn NRC-artikel als bouwsteen voor beraadslagingen van deze organisaties heeft gediend. Verder geef ik graag advies om er op die manier op een constructieve manier aan bij te dragen dat er eindelijk een Nederlandse Nobellaureaat Literatuur gaat komen.

Daarom praat (dineer) ik graag met ieder die in mijn adviezen geïnteresseerd is over afkoop, licentie of overdracht van de leeslijsten van Cour de Culture© met alle boektitels en documentatie van Nobelprijswinnaars Literatuur en Vrede die wij sinds 1996 in een historisch overzicht gedurende deze jaren gelezen en besproken hebben.

Leeslijsten en het cursusmateriaal van Nobelprijswinnaars Literatuur (1996-2012) staan in de etalage

Nationale en internationale pogingen om na de troebelen in Stockholm dit jaar zelf met een laureaat op de proppen te komen trokken veel media-aandacht. DWDD enquêteerde 50 Nederlandse schrijvers naar hun favoriete Nobelkandidaat literatuur, maar koos geen Nederlander. Je hebt schrijvers met meningen – Joris Luyendijk noemt dat ‘rufters in de lift’ - die bij talkshows stellingen poneren over onderwerpen waar ze geen verstand van hebben. Waarom? Schrijvers zijn ‘hersenenbezitters’, hun denken is progressief, gedurfd, experimenteel, omdat het zich op onbekende gebieden waagt, randgebieden verkent en activeert en relaties legt tussen ver uiteen liggende gegevens. Is onze Nederlandse schrijver ook een intellectueel? En zijn deze ‘intellectuelen’ ook kenners van het werk van 117 Nobelprijswinnaars Literatuur? Anyway, 50 schrijvers mochten aanschuiven bij een Nexuslezing van hun Nobelkandidaat Margaret Atwood.

Ik zat achter mijn schrijftafel....

60 citaten van Nobelprijswinnaars Literatuur en Vrede in mijn Rapiarium

Verwacht bij Uitgeverij Cour de Culture

Hanneke Eggels Rapiarium

selecteerde boeken voor haarzelf, een discriminerende lezer. En nu voor jou.

Ruim 200 citaten zijn chronologisch genoteerd. Een apart hoofdstuk bevat 60 quotes van Nobellaureaten. Van Erasmus tot Eskimovrouw, van Nobelprijswinnaar Wole Soyinka tot Winnie de Pooh, van Nietzsche tot Neruda. Mijn Rapiarium brengt jou hopelijk op het idee om net als ik out of the book te lezen – en te schrijven.

*Verwacht: Cour de Culture 2019.
Je kunt alvast intekenen door een mailje te sturen.*

Foto: boekomslag van mijn 11 jaar oude kleinzoon Roman Wentholt, geïnspireerd door zijn bezoek aan de Mondriaantentoonstelling in Den Haag

Rapiarium is een verzameling van door mij, auteur Hanneke Eggels voor eigen gebruik, sinds 1980 snel op schrift gezette aantekeningen en citaten. Ik las met de pen, want bij het lezen noteerde ik fragmenten die een bijzondere indruk gemaakt hadden. De inhoud van mijn individuele notitieboekjes diende als leidraad voor een geestelijke oefening: herkauwen met mijn hart, zodat in the end de genoteerde goede punten en favoriete citaten mij inspireerden om zelf schrijver te worden.

Rapiaria (Latijn: rapere = grijpen, snel opnemen) uit de beweging van de Moderne Devotie bestaan meestal uit broksgewijze verzamelde teksten zonder veel onderlinge samenhang. Dikwijls werden ze geschreven op stukjes papier of perkament of op wastabletten. Dergelijke persoonlijke rapiaria zijn uiteraard zelden bewaard gebleven. De meeste die wel zijn overgeleverd zijn waarschijnlijk werkjes waar de ideeën en fragmenten op een bepaalde manier werden geordend en overgeschreven in een boekje. Heel dikwijls werd het rapiarium van een medebroeder bij diens overlijden vernietigd of met hem begraven, er zijn dus relatief weinig rapiaria bewaard gebleven. Een van de meest bekende rapiaria is het werk *De imitatione Christi* van Thomas à Kempis dat bestaat uit een herwerking door de auteur zelf van zijn rapiarium en waarschijnlijk van rapiaria van medebroeders.

Over de auteur

Hanneke Eggels was in de jaren negentig oprichter van de landelijke stichting voor leesbevordering De Literaire Salon met leeskringen in bibliotheken en daarbuiten. Zij specialiseerde zich in Nobelprijslaureaten Literatuur en publiceerde bij auteursuitgeverij Cour de Culture 9 meertalige dichtbundels. Zij was Peace Poet voor het Vredespaleis Den Haag. Bestelinformatie: www.eggels.com / www.bol.com / www.amazon.com. Verkrijgbaar bij elke boekhandel.

Kerst en Vrede

Uit respect voor de tradities van ons land van recht en vrede met mensenrechten als exportproduct publiceerde het Vredespaleis weer een gedicht van mij. Over de eerste vrouwelijke Nobelprijslaureaat voor de Vrede de Oostenrijkse vredesactiviste en vriendin van Alfred Nobel: Bertha von Suttner (1905) publiceerde het Vredespaleis 'Bertha's bell in GMT' in juni 2016 op de website. Het is tweetalig opgenomen in mijn laatste tweetalige bundel 'Nice' met gedichten over mensenrechten.

<https://www.peacepalacelibrary.nl/2016/06/peace-poet-hanneke-eggels-berthas-bell-in-gmt/>.

Noot bij 'Bertha's bell in GMT'

over Nobelprijswinnares voor de Vrede Bertha von Suttner, Oostenrijkse vredesactivist (1843-1914). Het geschenk van de gemeente Den Haag ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het Vredespaleis was een mega klok voor het carillon. Gedicht werd gepubliceerd ter herdenking van de geboortedag van de eerste vrouwelijke Nobellaureaat voor de Vrede: Bertha von Suttner

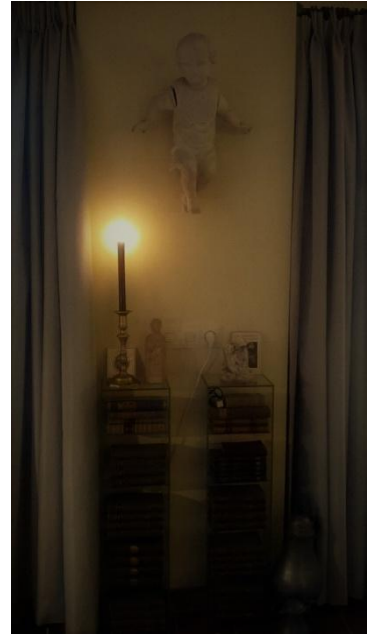
Bertha's bell in GMT

- from the fortress tower
- of the Peace Palace
- a new bell sadder
- but wiser tells
-
- your hour in a cloud of
- powder and offers proudly
- and kindly a place to stay
- to a foreign melody
- her fragile effort calms
- down the fury of
- the salty sea be it
- a noble sound for
- whom the bell tolls

Foto: bij de buste van Bertha in de hal van het Vredespaleis

- in your peace town
- girls do live 100 years
- longer while tinkers'
- bell tones leave
- a lingering rhyme
- awakening above
- the madding crowd
- in Greenwich Mean Time (GMT)

Hanneke Eggels: *Nice. Gedichten/Poetry. Cour de Culture 2017.*

Foto: Kerstkindje uit Hongarije in koetshuis Beesel

Vrede op aarde - en niet alleen in december!

Fonds verkrijgbaar in elke boekhandel. Online via bol.com en Amazon.com

Gesigneerde exemplaren rechtstreek bij auteursuitgeverij Cour de Culture. Meer info: www.eggels.com

